

نحو جامع

تلخیص نموداری

البهجة المرضية في شرح الالفية

(جلال‌الدین عبدالرحمن سیوطی)

تأليف و تدوين

دکتر محمد جلال دژه

(استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد گرمسار)

منصورة حسینی

(مدرس دانشگاه آزاد اسلامی واحد گرمسار)

با توجه به هزینه‌های در برگیرنده‌ی کلیه امور چاپ، حق التالیف (یا ترجمه)، هر شخص حقیقی یا حقوقی که تمام یا قسمتی و یا هرگونه برداشت جهت تهیه کتاب، جزوه، CD، فایل الکترونیکی، انتشار، بازنویسی، کپی، تکثیر و یا اسکن و pdf نماید، شرعاً و قانوناً مجاز نمی‌باشد و پیگرد قانونی دارد.

انتشارات حقوق اسلامی

- سرشناسه : سیوطی، عبدالرحمن بن ابی بکر، ۸۴۹ - ۹۱۱ ق.
- عنوان قراردادی : البهجة المرضية فی شرح الالفیة. فارسی. برگزیده الفیه، شرح
- عنوان و پدیدآور : نحو جامع: تلخیص نموداری سیوطی «البهجة المرضية فی شرح الالفیة» /
- مشخصات نشر : تألیف و تدوین طاهره چال دره، منصوره حسنانی.
- مشخصات ظاهری : قم: انتشارات حقوق اسلامی، ۱۳۹۵.
- شابک : ۴۲۰ ص.
- فهرست نویسی : ۱۸۰۰۰۰ ریال: ۴-۹۹-۶۲۵-۹۶۴-۹۷۸
- یادداشت : فیبا
- موضوع : کتاب حاضر ترجمه و تلخیص نموداری کتاب «البهجة المرضية فی شرح الالفیة» تألیف سیوطی است که خود شرحی بر کتاب «الفیه» تألیف محمد ابن عبدالله ابن مالک است.
- موضوع : ابن مالک، محمد بن عبدالله، ۶۰۰ - ۶۷۲ ق. الفیه - نقد و تفسیر
- موضوع : زبان عربی - نحو
- شناسه افزوده : چال دره، طاهره، ۱۳۵۶ -، گردآورنده، مترجم
- شناسه افزوده : حسنانی، منصوره، ۱۳۵۳ -، گردآورنده، مترجم
- شناسه افزوده : ابن مالک، محمد بن عبدالله، ۶۰۰ - ۶۷۲ ق. الفیه، برگزیده، شرح
- رده بندی بکره : ۷۰۴۳۱۲۷ الف ۱۱۸ / الف ۶۱۵۱ / P.J
- رده بندی دیرج : ۴۹۲ / ۷
- شماره کتابشناسی : ۴۵۳۷ / ۶

عنوان کتاب : نحو جامع: تلخیص نموداری البهجة المرضية فی شرح الالفیة (جلال الدین عبدالرحمن سیوطی)

تألیف و تدوین : دکتر طاهره چال دره، منصوره حسنانی

ناشر: حقوق اسلامی

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۶

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

چاپ: معراج

قیمت: ۱۸۰۰۰ تومان

مرکز نشر و پخش: قم - خ ارم - پاساژ قدس - طبقه همکف - پلاک ۹۱

۰۲۵ - ۳۷۷۴۴۲۰۰ ☎

ایمیل: hoghogheislami@chmail.ir سایت: www.hoghogheislami.com

فهرست مطالب

جلد اول

۹	مقدمه
۱۰	باب کلام
۱۰	توضیح (کلام)
۱۲	علامات خاص اسم
۱۵	علامات مختص به فعل
۱۷	علامات انفرادی فعل
۱۸	باب معرب و مبني
۱۸	معرب و مبني
۲۱	فعل معرب و مبني
۲۳	نشانه‌های اعراب
۲۶	اسم‌های دارای اعراب نیایی
۴۱	باب نکره و معرفه
۴۱	نکره و معرفه
۴۲	قسم اول معارف (ضمير)
۵۳	قسم دوم معارف (اسم علم)
۵۹	قسم سوم معارف (اسم اشاره)
۶۲	قسم چهارم معارف (موصول)
۷۵	قسم پنجم معارف (معرفه به اذات تعريف)
۷۹	باب ابتدا
۷۹	ابتدا
۸۰	مبتدای اسمی
۸۱	مبتدای وصفی
۸۴	خبر مبتدا
۸۶	خبر مفرد و مشتق
۹۴	تعدد خبر

۹۵	افعال ناقصه
۹۸	تقدّم خبر افعال ناقصه بر اسم آنها
۱۰۲	معمول خبر
۱۰۶	حروف مشبّهه به «لیس»
۱۰۹	افعال مقاربه
۱۱۲	«إن» و اخوات آن
۱۲۱	«لا»ی نفی جنس
۱۲۵	ظنّ و اخوات آن «افعال قلوب»
۱۳۶	باب «أعلم و أرى»

جلد دوم

۱۴۱	باب فاعل
۱۴۸	باب نائب فاعل
۱۴۸	نائب فاعل
۱۵۰	انواع نائب فاعل
۱۵۳	باب اشتغال عامل از معمول
۱۵۸	باب تعدیه و لزوم فعل
۱۵۸	فعل متعدی و لازم
۱۶۱	رعایت ترتیب ذکر مفعول‌ها در جمله
۱۶۳	باب تنازع در عمل
۱۶۶	باب مفعول
۱۶۶	مفعول مطلق
۱۶۷	جانشین مفعول مطلق
۱۷۰	مفعول له
۱۷۲	مفعول فيه یا ظرف
۱۷۳	مفعول معه
۱۷۵	باب استثناء
۱۸۲	باب حال
۱۸۲	حال
۱۸۷	وجوه تقدّم حال بر صاحب حال
۱۹۵	اقسام حال

۱۹۶	رابطه جملهٔ حالیه
۱۹۹	حذف عامل نصب حال
۲۰۰	باب تمییز
۲۰۵	باب حروف جرّ
۲۰۵	حروف جرّ
۲۰۷	معانی حروف جرّ
۲۱۶	باب اضافه
۲۱۶	اضافه
۲۱۷	انواع اضافه
۲۴۱	باب اعمال مصدر
۲۴۴	باب اعمال اسم فاعل

جلد سوم

۲۵۱	باب ساختار مصدر
۲۵۵	باب ساختار اسم فاعل و صیغات مشابهه و اسم مفعول
۲۵۷	باب اعمال صفت مشابهه بد اسم فاعل
۲۶۱	باب تعجب
۲۶۳	باب «نعم» و «بئس»
۲۶۳	«نعم» و «بئس» و امثال آن دو
۲۶۸	باب أفعّل التفضیل
۲۷۲	باب نعت
۲۷۷	باب تأکید
۲۸۲	باب عطف بیان
۲۸۳	باب عطف نسق
۲۹۳	باب بدل
۲۹۵	باب ندا
۳۰۰	باب استغاثه
۳۰۱	باب ندبه
۳۰۳	باب ترخیم
۳۰۴	باب اختصاص
۳۰۵	بابا تحذیر و اغراء

۳۰۷	باب اسم فعل و صوت
۳۰۹	باب نون تأکید
۳۱۳	باب غیر منصرف
۳۲۱	باب اعراب فعل

جلد چهارم

۳۳۱	باب عوامل جزم
۳۴۲	باب اخبار با «الذی»
۳۴۲	اخبار با «الذی» و فروع آن
۳۴۵	باب اسماء عدد
۳۴۵	اسماء عدد
۳۴۹	«کم، کاتین، کذا»
۳۵۰	باب حکایت
۳۵۱	باب تأنیث
۳۵۶	باب مقصور و ممدود
۳۶۰	باب جمع تکسیر
۳۶۰	جمع تکسیر
۳۶۱	احکام وزن های جمع مکسر «فلت»
۳۶۴	وزن های جمع مکسر «کثرت»
۳۷۱	باب تصغیر
۳۷۶	باب نسبت
۳۸۵	باب وقف
۳۹۱	باب إمالة
۳۹۵	باب تصریف
۴۰۴	باب ابدال
۴۱۸	باب لدغام

مقدمه

سپاس و ستایش خدای را کہ زمام امور بہ دست اوست و سلام و صلوات بر رسول ختمی مرتبت و خاندان پاک و مطہرش.

از آنجا که کتاب «البهجة المرضية في شرح الألفية» اثر دانشمند فرزانه جلال الدین عبدالرحمن سیوطی از منابع اصیل و مهم برای طلاب، دانشجویان، اساتید و پژوهشگران رشته زبان و ادبیات عربی و فارسی به شمار می‌رود و از سویی حجم مطالب آن شده در کتاب بسیار گسترده است و نیاز به صرف وقت طولانی دارد بر آن سذیم تا برای تلخیص کتاب از آوردن متن عربی صرف نظر نموده و کتاب حاضر را به شیوه‌ای ساده و با استفاده از تابلوهای آموزشی ارائه دهیم زیرا بدین طریق مطالب همان‌طور که سریع‌تر به مخاطب منتقل می‌شود.

در پایان از صاحب‌المرای و اندیشمندان ارجمند تقاضا داریم که نظرات و پیشنهادهای عالمانه‌ی خویش را جهت بهبود کیفیت این اثر به آدرس ذیل ارسال نمایند.

«لله هو الموفق وما توفيقنا إلا به»

دکتر طاهره خیال دره

(عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد گرمسار)

منصور حسینی

(مدرس دانشگاه آزاد اسلامی واحد گرمسار)

t.chalcohen@yahoo.com